

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	495
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων:	87
Ημερομ. Κατάθεσης:	16/10/2026



ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ
Βουλευτής Λέσβου - Λήμνου - Αγ. Ευστατίου

Παρασκευή, 16 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (Α.Κ.Ε.)

Προς: τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κο Μαργαρίτη Σχοινά,

Θέμα: Θανατώσεις αιγοπροβάτων στη Λέσβο με αρνητικό PCR και θετική ELISA – Ζητήματα επιστημονικής τεκμηρίωσης, διαπίστευσης εργαστηριακών μεθόδων και τήρησης της αρχής της αναλογικότητας

Κύριε Υπουργέ,

Οι θανατώσεις ζωικού κεφαλαίου με αρνητικό PCR και θετική ELISA συνεχίζονται στη Λέσβο και σοβαρά ερωτήματα προκύπτουν σχετικά με τις αποφάσεις θανάτωσης αιγοπροβάτων, την αξιολόγηση των εργαστηριακών αποτελεσμάτων καθώς και την εφαρμογή των μέτρων αντιμετώπισης των μεταδοτικών ζωνόσων.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτούν οι δημόσιες τοποθετήσεις που αποδίδονται στον Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Αλέκο Καχριμάνη, στον πρόεδρο της Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Φέτας κ. Σαράντη και στον πρόεδρο της ΕΘΕΑΣ κ. Παύλο Σατολιά σχετικά με τον ορολογικό έλεγχο και τη διαχείριση ζώων στα οποία ανιχνεύονται αντισώματα.

Οι τοποθετήσεις αυτές καθώς και οι θέσεις του Προέδρου του Αγροτικού Κτηνοτροφικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Βάκη Τσιομπανίδη, με τον οποίο είχα συνάντηση εργασίας για τον αφθώδη πυρετό στη Λέσβο και τα αποτελέσματα της μέχρι σήμερα κυβερνητικής διαχείρισης του, καθιστούν αναγκαία την αποσαφήνιση της πολιτικής και των επιστημονικών κριτηρίων που εφαρμόζει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων διαφοροποιούνται.

Στη Λέσβο, σύμφωνα με καταγγελίες κτηνοτρόφων, έχουν θανατωθεί ζώα με αρνητικό αποτέλεσμα μοριακού ελέγχου PCR και θετικό αποτέλεσμα ορολογικού ελέγχου ELISA. Παράλληλα, υπάρχουν καταγγελίες ότι εκτροφές με αρνητικά αποτελέσματα PCR αναμένουν να υποβληθούν σε θανατώσεις τις επόμενες ημέρες.

Τα περιστατικά αυτά δημιουργούν εύλογα ερωτήματα: Με ποια ακριβώς επιστημονικά και επιδημιολογικά δεδομένα λαμβάνονται οι αποφάσεις; Πώς αξιολογούνται τα διαφορετικά εργαστηριακά ευρήματα; Εξετάζεται κάθε περίπτωση ξεχωριστά ή εφαρμόζονται οριζόντια μέτρα χωρίς επαρκή συνεκτίμηση των ειδικών χαρακτηριστικών κάθε εκτροφής;

Η ανίχνευση αντισωμάτων δεν αποδεικνύει από μόνη της ότι ένα ζώο διαθέτει προστατευτική ανοσία ή ότι αποκλείεται η μόλυνση. Αντίστοιχα, ένα αρνητικό PCR δεν αποκλείει αυτομάτως κάθε ενδεχόμενο μόλυνσης. Ωστόσο, όταν υπάρχουν διαφορετικά εργαστηριακά ευρήματα, επιβάλλεται να αξιολογούνται συνολικά, με βάση την κλινική εικόνα, το επιδημιολογικό ιστορικό, τον χρόνο και τον τρόπο δειγματοληψίας και τις προβλεπόμενες διαδικασίες επιβεβαίωσης.

Ζήτημα εργαστηριακής διαπίστευσης

Πρόσθετο ερώτημα επιστημονικής και διοικητικής τεκμηρίωσης προκύπτει από εργαστηριακή έκθεση δοκιμών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2026, με αριθμό εισερχόμενου Τμήματος ΑΠ1091/2026.

Η συγκεκριμένη έκθεση αφορά 99 δείγματα προβάτων από τη Λέσβο και καταγράφει τα ακόλουθα αποτελέσματα για τον αφθώδη πυρετό:

Με τη μέθοδο NSP ELISA ανιχνεύθηκαν αντισώματα σε συγκεκριμένα δείγματα, ενώ στα υπόλοιπα δεν ανιχνεύθηκαν.

Με τη μέθοδο Real-Time RT-PCR δεν ανιχνεύθηκε ο ιός του αφθώδους πυρετού σε κανένα από τα 99 δείγματα.

Στην ενότητα «Παρατηρήσεις» αναγράφεται ρητά: «Η μέθοδος αυτή δεν εμπίπτει στο πεδίο της διαπίστευσης».

Η επισήμανση αφορά τη μέθοδο Real-Time RT-PCR, όπως προκύπτει από τη θέση της στην έκθεση. Δεν σημαίνει αυτομάτως ότι τα αποτελέσματα είναι άκυρα ή αναξιόπιστα. Δημιουργεί, όμως, την ανάγκη να διευκρινιστεί ποιο ήταν το καθεστώς διαπίστευσης της συγκεκριμένης μεθόδου, εάν υπήρχε τεκμηριωμένη επικύρωση και ποιοι έλεγχοι ποιότητας εφαρμόστηκαν.

Το έγγραφο αφορά τον αφθώδη πυρετό και όχι την ευλογιά των αιγοπροβάτων. Συνεπώς, δεν αποτελεί από μόνο του απόδειξη για τη νομιμότητα ή την επιστημονική ορθότητα των θανατώσεων λόγω ευλογιάς. Αναδεικνύει, ωστόσο, ένα συγκεκριμένο ζήτημα διαφάνειας και εργαστηριακής τεκμηρίωσης, για το οποίο απαιτούνται σαφείς απαντήσεις από το Υπουργείο.

Είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί εάν και με ποιον τρόπο οι αρμόδιες υπηρεσίες αξιολογούν τις επισημάνσεις περί διαπίστευσης, καθώς και εάν αποτελέσματα εξετάσεων που δεν καλύπτονται από το πεδίο διαπίστευσης μιας συγκεκριμένης μεθόδου χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων θανατώσεων με μη αναστρέψιμες συνέπειες για τους κτηνοτρόφους.

Νομικό πλαίσιο και αρχή της αναλογικότητας

Η αντιμετώπιση των μεταδοτικών νόσων των ζώων διέπεται, μεταξύ άλλων, από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 και τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2020/687, καθώς και από τις εφαρμοστέες εθνικές διατάξεις και τις αποφάσεις των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών.

Η εφαρμογή των μέτρων περιορισμού της νόσου πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις και διαδικασίες. Παράλληλα, η διοίκηση οφείλει να τηρεί τις αρχές της νομιμότητας, της αναλογικότητας και της επαρκούς αιτιολόγησης των διοικητικών πράξεων, όπου αυτές εφαρμόζονται.

Η θανάτωση ζώων αποτελεί μη αναστρέψιμο μέτρο, με άμεσες συνέπειες για το ζωικό κεφάλαιο, το εισόδημα και τη δυνατότητα επιβίωσης μιας κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης. Για τον λόγο αυτό, είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί πώς συνεκτιμώνται τα εργαστηριακά αποτελέσματα και τα επιδημιολογικά δεδομένα πριν από την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων.

Η προστασία της δημόσιας υγείας και της ζωικής παραγωγής δεν αντιπαράτίθεται στην επιστημονική τεκμηρίωση και στη νομιμότητα. Αντίθετα, η αποτελεσματική αντιμετώπιση μιας ζωνόσου προϋποθέτει σαφείς διαδικασίες, αξιόπιστους ελέγχους και διαφανή αιτιολόγηση των αποφάσεων.

Ο κ. Υπουργός,

ΕΡΩΤΑΤΑΙ

1. Για ποιον συγκεκριμένο επιστημονικό και νομικό λόγο θανατώθηκαν στη Λέσβο αιγοπρόβατα με αρνητικό PCR και θετική ELISA; Ποια ήταν τα υπόλοιπα εργαστηριακά, κλινικά και επιδημιολογικά ευρήματα που θεμελίωσαν τις αποφάσεις αυτές και ποια συγκεκριμένη διάταξη εφαρμόστηκε;

2. Ποια διαδικασία ακολουθείται για τις εκτροφές της Λέσβου που, σύμφωνα με καταγγελίες κτηνοτρόφων, έχουν αρνητικά αποτελέσματα PCR και αναμένουν θανάτωση; Προτίθεται το Υπουργείο να διασφαλίσει την άμεση αξιολόγηση των διαθέσιμων αποτελεσμάτων και την επανεξέταση των συγκεκριμένων περιπτώσεων

πριν από την εκτέλεση μη αναστρέψιμων μέτρων, όπου αυτό επιτρέπεται από το ισχύον πλαίσιο;

3. Ποια είναι τα ενιαία επιστημονικά και διοικητικά κριτήρια που εφαρμόζονται σε όλη τη χώρα για τη διαχείριση ζώων με θετικά ορολογικά ευρήματα, αρνητικό PCR και απουσία κλινικών συμπτωμάτων; Έχουν εκδοθεί γραπτές οδηγίες προς τις αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες και είναι αυτές ενιαίες για όλες τις πληγείσες περιοχές;

4. Για ποιον λόγο η μέθοδος Real-Time RT-PCR που αναφέρεται στην εργαστηριακή έκθεση ΑΠ1091/2026 της 3ης Ιουνίου 2026 δεν εμπίπτει στο πεδίο διαπίστευσης του εργαστηρίου; Διαθέτει το εργαστήριο τεκμηριωμένη επικύρωση της συγκεκριμένης μεθόδου και ποιοι έλεγχοι ποιότητας εφαρμόστηκαν για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων;

5. Έχουν χρησιμοποιηθεί τα αποτελέσματα της παραπάνω έκθεσης ή άλλα αποτελέσματα εξετάσεων μεθόδων που δεν καλύπτονται από το αντίστοιχο πεδίο διαπίστευσης ως βάση για αποφάσεις θανάτωσης ζώων στη Λέσβο; Εάν ναι, ποια πρόσθετα επιστημονικά και επιδημιολογικά στοιχεία συνεκτιμήθηκαν και με ποιον τρόπο αιτιολογήθηκαν οι αποφάσεις;

6. Πώς διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας και της υποχρέωσης επαρκούς αιτιολόγησης των διοικητικών αποφάσεων, ιδίως όταν υπάρχουν διαφορετικά ή αντικρουόμενα εργαστηριακά ευρήματα; Ποια δυνατότητα επανεξέτασης και συμπληρωματικού ελέγχου έχουν οι κτηνοτρόφοι πριν από την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων;

Παρακαλώ όπως μου χορηγήσετε με την Α.Κ.Ε. όλα τα επιστημονικά πρωτόκολλα, όλες τις οδηγίες προς τις κτηνιατρικές υπηρεσίες και μου γνωστοποιήσετε τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται τα αποτελέσματα PCR και ELISA, καθώς και το καθεστώς διαπίστευσης των χρησιμοποιούμενων εργαστηριακών μεθόδων.

Η αντιμετώπιση της ευλογιάς των αιγοπροβάτων και των άλλων μεταδοτικών ζωνόσων αποτελεί σοβαρή υποχρέωση της Πολιτείας. Η εφαρμογή των μέτρων, όμως, πρέπει να στηρίζεται σε επιστημονικά δεδομένα, σαφή κριτήρια, διαφάνεια και τήρηση της νομιμότητας.

Οι κτηνοτρόφοι της Λέσβου δικαιούνται συγκεκριμένες απαντήσεις για τις αποφάσεις που αφορούν το ζωικό τους κεφάλαιο και το μέλλον των εκμεταλλεύσεων τους. Το Υπουργείο οφείλει να διευκρινίσει ποια στοιχεία θεμελιώνουν τις θανατώσεις, πώς αξιολογούνται οι εργαστηριακές εξετάσεις και με ποιον τρόπο διασφαλίζεται ότι τα προβλεπόμενα μέτρα εφαρμόζονται με επιστημονική συνέπεια και σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο.

**Ο Ερωτών και Αιτών Βουλευτής
Παναγιώτης Παρασκευαΐδης**